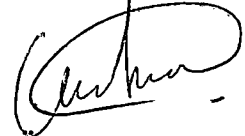

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın *Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu* tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin
Hakkâri Milletvekili

2019 yılında, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından Van-Hakkâri karayolu üzerindeki Yeniköprü mevkiinde başlatılan tünel inşaatı, 3 bin 965 metrelik T-1 ve T-2 tünellerini içeren proje, Hakkâri ile Yüksekova arasında güvenli ulaşım sağlamak için kritik bir öneme sahipti. Ancak tünelin 2024 yılı Kasım ayında açılması planlanmış olmasına rağmen, yaşanan gecikmeler nedeniyle proje tamamlanamamış ve faaliyete geçirilememiştir.

31 Aralık 2024 tarihinde, Yüksekova-Van karayolu üzerindeki Yeniköprü mevkiinde yaşanan kazada, dağdan kopan kaya parçalarının bir minibüse çarpması sonucu 12 yaşındaki Ceyhun Kırbaş ağır yaralanmış ve 1 Ocak 2025'te hayatını kaybetmiştir. Bu olay, yalnızca bir kaza olarak nitelendirilemez; aksine, yıllardır süregelen ihmallerin ve halkın can güvenliğini hiçe sayan kamu politikalarının doğrudan bir sonucudur.

Anayasa'nın 2. maddesi, devletin sosyal bir hukuk devleti olduğunu belirtirken, 17. madde de herkesin yaşam hakkı ve maddi-manevi varlığını koruma hakkını güvence altına alır. Aynı zamanda, ülkenin taraf olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS) de 2. maddesi ile yaşam hakkının korunmasını sağlamayı amaçlamaktadır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) içtihatları, devletlerin, bireylerin yaşam hakkını ihlal eden durumları önlemek için gerekli tedbirleri almadıkları takdirde sorumlu tutulacağına dair güçlü bir hukuki zemin oluşturur.

Yeniköprü mevki, dağdan düşebilecek kaya parçaları ve diğer doğal tehlikeler nedeniyle yüksek risk taşıyan bir bölgedir. Ancak yıllardır tamamlanamayan Yeniköprü tünelleri, bu riski ortadan kaldırmak amacıyla inşa edilmişken, kullanılmaz durumda bırakılmıştır. Bu durum, kamu kaynaklarının verimsiz kullanımının yanı sıra, devletin ilgili altyapı projelerine olan ilgisizliğini de gözler önüne sermektedir. Mevcut ihmal, bir çocuğun hayatına mal olmuş ve kamu vicdanını derinden yaralamıştır. Kamu görevlilerinin bu sorumluluğu, yalnızca doğal afetlere ve kazaya bağlanamayacak kadar ciddi ve tartışmalıdır.

Hakkârî ve çevresindeki altyapı sorunları, yıllardır çözüme kavuşturulamayan bir kriz halini almıştır. Yeniköprü gibi riskli bölgelerde yol güvenliği önlemleri alınmadan geçişler yapılmakta ve yurttaşların can güvenliği tehlikeye atılmaktadır. Özellikle tamamlanmış ve kullanıma açılmamış projeler, kamu kaynaklarının etkin kullanılmadığını gösterirken, halkın güvenliği göz ardı edilmektedir.

Ceyhun Kırbaş'ın hayatını kaybetmesi, devletin yaşam hakkını koruma yükümlülüğünü yerine getirmediğinin somut bir örneğidir. Bu sorumsuzluk ve ihmal, yalnızca bir çocuğun hayatını kaybetmesine yol açmakla kalmamış, aynı zamanda iktidarın yurttaşların güvenliğini sağlamadığını, sorumluluklarını yerine getirmediğini göstermiştir. Yeniköprü Tünelleri'nin kullanılmaması ve yol güvenliği önlemlerinin alınmaması, kamu idaresinin ağır bir ihmali olarak kayıtlara geçmiştir. Bu bağlamda, sorumluluğu bulunan kamu görevlilerinin derhal görevden alınması, hesap verme yükümlülüğü çerçevesinde yargı önüne çıkarılması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. 2019 yılında başlatılan Yeniköprü Tüneli inşaatında öngörülen 2024 Kasım bitiş tarihine rağmen, projenin tamamlanamamasının nedenleri nelerdir?
2. Projenin bugüne kadar hangi aşamaları tamamlanmıştır ve eksik kalan çalışmalar nelerdir?
3. Yeniköprü mevkiinde kaya düşmesi ve diğer doğal tehlikelere karşı ne tür önlemler alınmıştır?
4. Yeniköprü Tünelleri'nin inşaatında yaşanan gecikmelerin sebeplerine ilişkin detaylı bir açıklama yapılacak mıdır?
5. Projenin maliyetine ilişkin bugüne kadar yapılan harcamalar nedir ve bu kaynakların kullanımında herhangi bir verimsizlik tespit edilmiş midir?
6. Bölgedeki yol güvenliğini sağlamak amacıyla alternatif tedbirler alınmış mıdır? Alınmadıysa bunun gerekçesi nedir?
7. Yeniköprü Tünelleri'nin hizmete açılması için 2025 yılı itibarıyla belirlenen yeni bir hedef tarih var mıdır?
8. Yeniköprü mevkiinde yaşanan kazada 12 yaşındaki Ceyhun Kırbaş'ın hayatını kaybetmesine neden olan kaya düşmesi gibi olayların önlenmesi için projenin tamamlanamaması sürecinde neden herhangi bir geçici güvenlik tedbiri alınmamıştır?